

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICĂȘCĂ-ȘCOLĂȘTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

PARARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

—
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Funerariile metropolitului Ioan Mețianu

O atmosferă de tristeță plutește peste Sibiu. Multele stindarde negre cari tremură pe număroase edificii publice fără deosebire de neam și lege, sunt dovada regretelor unanime pentru defunct și considerația de care se împărtășește biserica noastră îndoliată. Un ecou al acestei stări sufletești sunt și paginile duioase consacrate de presa străină patriarhului adormit Ioan Mețianu. Din cele mai îndepărtate unghiuri ale arhidiecezei sosesc zilnic reprezentanții clerului și poporului spre a asista la funerariile celui ce a fost aproape o jumătate de veac capul văzut al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria.

Duminecă seara au fost primiți membrii consistorului din Caransebeș, iar Luni dimineața cei dela Oradea-mare. Sibiuul freamată de lume românească a cărei afuență crește neconținut.

Aspectul orașului s'a schimbat cu desăvârșite. În strada Macelarilor circulația e aproape întreruptă, din cauza mulțimei care roiește spre reședința mitropolitană. În lipsa de orientare sigură, toți se întreabă asupra dispozițiilor privitoare la prezentarea condoleanțelor. Programul prevede pe azi la ora 11 a. m. recepțiunile de condoleanțe în ordinea următoare: Reprezentanții corporațiilor streine, consistoarele din Arad, Caransebeș și Oradea-mare, apoi clerul și poporul credincios din arhidieceză. Fix la 11 ore sosește generalul Mattanovic cu statul major, cari condolează în numele întregii armate din Ardeal. Din partea consistorului a fost desenat cu primirea condoleanțelor arhimandritul Dr. Eusebiu Roșca, director seminarial. În liniștea mortuară care stăpânește vasta sală îndoliată, lângă superbul catafalc, acoperit de bogate cununi, se desface ca într'o biserică plină de fumul tămâiei, glasul potolit al condolatorilor. Tutorora le răspunde arhimandritul Dr. Eusebiu Roșca, mulțumind și interpretând după putință în vorbe scurte sentimentul de adâncă jale care stăpânește astăzi

în sufletele cernite ale credincioșilor bisericii ortodoxe române. Mi-am notat următorii:

Comanda militară din loc, prin deputațiunea condusă de Excelența Sa, generalul de divizie Mattanovich.

Comanda de corp din loc, prin deputațiunea condusă de domnul general de brigadă Goldbach, locțiitorul comandantului de corp. Biserica soră greco-catolică, prin delegațiunea compusă din domnul canonic dr. Vasile Suciu, domnii protopopi dr. Elie Dăianu și Solomon, și directorul institutului pedagogic din Blaj Negruțiu.

Biserica romano-catolică prin delegațiunea condusă de Alțeta Sa, principele Egon Hohenlohe, preposit.

Consistorul regnicolar evanghelic, reprezentat prin Ilustritatea Sa, d. episcop Teutsch și secretarul Fritsch.

Ilustritatea Sa, d. comite suprem Walbaum, însoțit de d. vice-comite al comitatului Sibiu Fabriccius.

Excelența Sa dna Kövess de Kövesháza, soția comandantului de armată de pe câmpul de războiu Herman Kövess de Kövesháza.

Dieceza Aradului, prin delegațiunea condusă de P. C. Sa, protosincelul Roman R. Ciorogariu.

Consistorul dela Oradea-mare, prin delegațiunea condusă de protopresbiterul Roxin.

Comitetul central al „Asociațiunii”, condus de d. dr. Octavian Rusu.

Protopresbiterul tractului și preoțimea gr.-ort. română, prin delegațiunea condusă de protopresbiterul dr. Ioan Stroia.

Comitatul Făgărașului, reprezentat prin domnul vice-comite Alexandru Belle.

Comitetul partidului național român, reprezentat prin dnii Roman R. Ciorogariu, protosincel și dr. Nicolae Vecerde.

În numele orașului Sibiu a condolat domnul primar Dörr, însoțit de d. șef de poliție Simonis.

Tribunalul regesc și judecătoria cercuală din loc, prin deputațiunea condusă de Ilustritatea Sa, d. president de tribunal și jude de curie Kemény.

Ilustritatea Sa, d. dr. Carol Wolff, director de bancă, membru al casei magnaților.

Dirrecțiunea financiară din loc, prin delegațiunea condusă de d. director Walther.

Oficiul de poștă și telegraf din Sibiu, prin delegațiunea condusă de d. inspector de poștă Tollert.

Seminarul bisericeii regnicolare prin delegațiunea condusă de Schullerus.

Presbiterul evanghelic și școalele săsești din loc prin delegațiunea condusă de d. dr. Schullerus.

Protopresbiteratul gr.-cat. român din Sibiu, prin deputațiunea condusă de d. protopop Nicolae Togan.

A condolat notarul public Zăgonyi Gábor, în numele propriu și al mai multor corporațiuni maghiare, precum și notarul public Svatits.

Biserica reformată, prin deputațiunea condusă de protopopul Nagy.

Școala civilă de fete a statului, prin directorul ei.

Șeful poliției de stat, d. Alesandru Pitsch, însoțit de un funcționar.

Fondul școlar grănițeresc, prin domnul secretar Arseniu Bunea, protopop onorar.

D. prodirector și inspector suprem al școalelor medii dr. Walter.

Corpul profesoral al seminarului „Andreian” sub conducerea d. Vasile Stan.

Corpul profesoral și elevii dela gimnaziul de stat din Sibiu, prin d. director Szentimrei.

Reuniunea femeilor române din Sibiu, reprezentată prin o numeroasă deputațiune, condusă de d. dr. Vasile Bologa și dna văduvă Ana dr. Marienescu, vicepresidentă.

Școala civilă de fete a „Asociațiunii” prin d. director dr. Vasile Bologa.

Reuniunea învățătorilor din dieceza Aradului, prin presidentul Iosif Moldovan.

Funcționarii institutului de bani „Albina”, conduși de d. director Lisai.

Institutul de bani „Lumina”, prin delegație condusă de d. Dem. Comșa, profesor seminarial pens.

D. general auditor în retragere Ioan Mihălțan.

Reuniunea sodalilor români, prin prezidentul Victor Tordășianu.

Parohia gr.-ort. română din Brașov-cetate, prin delegațiune condusă de d. dr. Nicolau Vecerdea.

Reuniunea agricolă română din Sibiu, prin delegațiune condusă de d. R. Simu.

Biserica agricolă română din Râșnov, prin o delegație numeroasă, condusă de preotul Constantin Proca.

Și încă câteva deputațiuni, pe cari nu ni-le-am mai putut notă, scăpându-le din condei.

La 12 ore din zi seria recepțiunilor era terminată. Din mulțimea de coroane cari împodobia catafalcul amintesc pe acele depuse din partea familiei, ale episcopilor Ioan și Miron, ale consistoarelor eparhiale, a Casei magnaților cu fundă tricoloră maghiară. Iar deasupra tuturor strălucia uriașa coroană a partidului național, împodobită cu tricolorul românesc, simbolul sfânt care mișcă și înaltă pe toți deopotrivă.

La 4 ore d. a. clopotele catedralei își trimiteau armonia tânguitoare spre bolțile albastre. Siciul mitropolitului Ioan Mețianu este ridicat de pe catafalc de cei mai vâjnoși protopopi. În frunte cu cei doi arhieri și înaltul cler al mi-

tropoliei, cosciugul urmat de membrii îndurerăți ai familiei, de preoțime și popor numărös este transportat — în sunetul jalnic al cântărilor executate de corul seminarial — la biserica catedrală, unde va rămânea până în ziua înmormântării. Cu fața descoperită, cu pletele de argint sub mândra coroană arhierescă în ale cărei fire de aur tainica lumină din candelabre își tremură strălucirea diafană, bătrânul mag pare un reflex induieșetor al sfinților cu barbi cucernice, cari împodobesc minunata cupolă cerească.

Trecerea la cele vecinice a regretatului mitropolit Ioan Mețianu a fost adusă la cunoștința obștească prin anunțurile funebrele lansate atât din partea familiei cât și a consistorului mitropolitan și arhidiecezan.

Condoleanțe.

Viena-Hofburg. — Maj. Sa regele ces. apost. a aflat cu adânc regret despre moartea mitropolitului român gr.-or. Ioan Mețianu și a lucându-și aminte de activitatea rodnică a decedatului prestată în șirul anilor îndelungați în folosul bisericeii și pe terenul vieții publice, își exprimă cele mai adânci și venerate condoleanțe pentru pierderea mare îndurată de biserica gr.-or. română. Din ordin prea înalt: *Darudry.*

Budapesta. — La vestea morții mitropolitului Ioan Mețianu exprim consistorului arhidiecezan sincerile mele condoleanțe. În Arhipăstorul decedat, biserica sa își pierde un aderent credincios a cărui memorie am s'o păstrez cu venerație. *Stefan Tisza.*

Budapesta. — Aflând cu adânc regret despre moartea mitropolitului arhieru Ioan Mețianu, primiți, vă rog și împărtașiți cu ocazia profundeii pierderi îndurate de biserica română gr.-or. din patrie prin moartea vrednicului său arhiepiscop, expresiile celor mai profunde și sincere condoleanțe. *Béla Jancovich.*

Budapesta. Cu adânc regret am primit știrea telegrafică despre trecerea la cele eterne a merituosului arhieru și mitropolit Ioan Mețianu. Imi exprim cele mai profunde condoleanțe la această mare pierdere și până când voi avea prilej să aduc la cunoștința casei magnaților această dureroasă știre, mă simt îndreptățit să dau expresie adâncilor și dureroaselor regrete ale Casei relevând activitatea binecuvântată a decedatului Păstor pe teren bisericesc și patriotic, pe care a desvoltat-o cu vrednicie în cursul unei vieți îndelungate, care activitate îl eternizează memoria în casa căreia ani îndelungați i a fost membru apreciat. Rog pe P. C. Voastră să binevoiti a aduce la cunoștința arhidiecezei îndoliate profundele condoleanțe ale magnaților.

Baronul Samuil Josika, președintele casei magnaților.

Blaj. — Exprimându-vă condoleanțele mele cu prilejul morții Excelenței Sale, înaltpreasfințitului Ioan Mețianu arhiepiscop și mitropolit, vă aduc la cunoștință, că neputând lua parte la înmormântare, voi fi reprezentat prin d. dr. Vasile Suci, canonic-cancelar al veneratului capitu mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș. *Dr. Victor Mihalyi, arhiepiscop și metropolit.*

Vatra-Dornei. — Cu profundă durere am primit înștiințarea despre încetarea din viață a Excelenței

Sale Inaltpreasfințitului mitropolit Ioan Mețianu. Rog binevoii împreună cu preavenerabilul consistor din incidentul pierderii acesteia atât de grele a primii condoleanța mea sinceră. — Mitropolitul *Repta*.

Caransebeș. — Consistorul nostru întrunindu-se astăzi în ședința extraordinară, alăturându-se la doliul arhidiecezei deplânge trecerea la cele vecinice a Inalt Preasfințitului nostru mitropolit Ioan, pe care Dumnezeu să-l facă părtaș de fericirea cerească. *Miron*, episcop.

Carloveț. — Din prilejul morții Excelenței Sale, arhiepiscopului și mitropolitului Ioan Mețianu, primească biserica soră gr.-ort. română cele mai sincere expresii ale condoleanței pentru pierderea mare, cauzată prin moartea capului bisericii, bogat în toată privința în merite eminente. — *Miron Nicolici*, administratorul patriarhiei.

Lugoș. — Primiți sincerile mele condoleanțe la moartea binemeritatului mitropolit Mețianu. — Episcopul *Valeriu Frențiu*.

Budapesta. — Din prilejul morții domnului arhiepiscop și metropolit își exprimă adâncă condoleanță. — *Victor Molnár*, secretar de stat.

Vágbesztercze. — Aflându-mă pe drum, abia astăzi am aflat despre pierderea cea mare. Primiți, vă rog, sincerile condoleanțe din prilejul morții binemeritatului metropolit. Sufletul bun și nobil al fericitului în Domnul îl voi cuprinde în rugăciunile mele. — *Maj'áth*, episcop.

Budapesta. — Cu mare consternare a luat știre despre moartea Excelenței Sale, Ioan Mețianu. Cu sinceră comătimire iau parte la durerea cauzată de pierderea binemeritatului arhipăstor și patriot. — *Ilosvay Lajos*, secretar de stat.

Balu. — Adânc intristați deplângem pierderea imensă și cu pietate ne alăturăm doliului bisericii și neamului pentru trecerea la nemurire a marelui arhieru, prea vrednicul nostru metropolit Ioan Mețianu. — Familia *Mocsanyi*, din Bulci și Căpâlnas.

Cluj. — Din prilejul morții nobilului binefăcător al tinereții primiți adâncă condoleanță a universității din Cluj. — *Márki*, prorector.

Budapesta. — În numele meu și al partidului național român exprim cele mai sincere condoleanțe din incidentul morții marelui arhieru Ioan. — *Dr. Teodor Mihali*.

Oradea-mare. — Luând cu adânc regret știrea despre decedarea bunului nostru mitropolit, cerem informațiuni telegrafice privitoare la înmormântare. — *Consistorul*.

Timișoara. — Particip și eu la profundul doliu, în care a ajuns biserica prin moartea marelui metropolit Ioan. — *Emanuel Ungureanu*.

Brad. — Corporațiunile bisericești și gimnaziale din protopopiatul Zarandului se asociază la doliul mare ce-l îmbracă biserica noastră mult cercată din tristul incident al morții preaiubitului său arhiepiscop și metropolit, durere, chiar în aceste zile de vijelie, când eră mai mare lipsă de bărbăteasca lui conducere, ca să cărmuească cu mâna sa probată și dibace naea cea atât de amenințată de valorile furtunoase. Vor fi reprezentate la înmormântare prin delegați. — *Vasile Dămian*, protopresbiter.

Brad. — Regretăm din adâncul inimei decedarea Inaltpreasfințitului arhiepiscop și metropolit Ioan Me-

țianu. La înmormântare corpul profesoral va fi reprezentat prin direcțiunea sa. — *Ștefan Albu*.

Brașov. — Adânc consternați și îngrijorați de viitorul bisericii noastre naționale, deplângem moartea ilustrului arhiepiscop și metropolit, care înseamnă o mare pierdere pentru neam și biserică, cu deosebire în aceste vremi turburi. — *Gazeta Transilvaniei*.

Brașov. — Numai în momentul de față am primit șguduitoarea depeșă în numele tuturor preoților și al învățătorilor din întregul meu protopresbiterat, în numele delegațiilor și al eforiei școlare, apoi în numele bisericii și școlii din Scheiu, vă rog să primiți cele mai adânc simțite condoleanțe. Marele nostru arhiepiscop și metropolit Ioan este mort și noi abia acum vom vedea pe cine am pierdut. — *Dr. Vasile Saftu*, protopop.

Brașov. — Gimnaziul nostru, profesorii și elevii, deplângând din adâncimea sufletului încetarea din viață a marelui nostru arhiepiscop și metropolit, se asociază la doliul mare al arhidiecezei noastre și îi păstrează fișca bunăamintire. Vom lua parte la înmormântare. — *Dr. Io-if Blaga*, director.

Năsăud. — Adânc indurerați de pierderea vrednicului metropolit Ioan Mețianu, vă rugăm să primiți sincerile noastre condoleanțe. — *Corpul profesoral* dela gimnaziul din Năsăud.

Oradea-mare. — Șgduit de pierderea cea mare a bisericii întregi, prin reposarea Excelenței Sale Domnului arhiepiscop și metropolit, atât în numele meu, cât și în al tractului, exprim condoleanțe sincere. — *Andrieu Horváth*, protopop.

Hălmagiu. — Trimitem adânc simțitele noastre condoleanțe și regrete pentru marele metropolit Ioan. — Clerul și poporul din protopopiatul Hălmagiului, prin *Aurel Lazaru*, protopop.

Cohalm. — În numele credincioșilor din tractul Cohalmului exprim cele mai adânci regrete pentru pierderea arhipăstorului nostru. Dumnezeu să-l odihnească și biserica să o păzească. — *Ioan Bercanu*, protopop.

Avrig. — Moartea mitropolitului nostru a umplut de jale clerul și poporul. Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii. — *Căndea*, protopop.

Budapesta. — Moartea binemeritatului arhipăstor o jelește cu adânci regrete. — *Francisc Csorba*.

Tinca. — Cu deplină jale condolăm la moartea binemeritatului și vrednicului nostru metropolit. — Familia *Dr. Illea*.

Oradea-mare. — La pierderea catastrofală a marelui arhieru, binemeritatului părinte metropolit, primiți profunda condoleanță. — *Dr. Nicolae Zigre*.

Caransebeș. — Reuniunea învățătorilor timișoreni deplânge moartea marelui metropolit Mețianu. — *Iuliu Vuia*, președinte.

Turda. — Comitetul bisericii ortodoxe române din Turda, întrunit în ședință, vă împărtășește durerea sa nemărginită pentru decedarea Inaltpreasfințitului arhiepiscop și metropolit Ioan Mețianu, căruia îi imploară odihnă vecinică. — *Președintele*.

Turda. — Asupra morții marelui arhiepiscop și metropolit al nostru Ioan Mețianu transmit în numele meu și al clerului tractual adâncile noastre condoleanțe. Bunul Dumnezeu să-l odihnească și pe noi să mângâie pentru pierderea ireparabilă ce ne-a atins bi-

serica și neamul în aceste timpuri grele. La înmormântare voi lua parte. — *Iovian Murășianu*, protopop.

Lipova. — Ne asociem și noi doliului adânc, ce îndură biserica și neamul, prin decedarea marelui mitropolit Ioan Meșianu. Protopopul *Manuilă*, parohul *Cimponeriu* și parohul *dr. Filip*.

Brașov. — Reuniunea femeilor române din Brașov exprimă cele mai adânci condoleanțe la pierderea veneratului arhipăstor Ioan Meșianu și închină omagiile sale pe sicriul marelui defunct al poporului său. *Maria Baiulescu*, presidentă.

Brașov. — Uniunea femeilor române din Ungaria deplânge moartea marelui și înțeleptului arhiepiscop Ioan Meșianu, jelind pe vrednicul păstor al bisericii și națiunii sale, pe stâlpul și propovăduitorul cauzei sale. *Maria Baiulescu*, presidentă.

Brașov. — Deplângem nemângăiate decedarea marelui metropolit. Cu durere luăm parte la jalea adâncă a bisericii și neamului românesc. *Elena Săbădeanu*. Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea văduvelor din Brașov.

Brașov. — Deplângem pierderea cauzată bisericii și națiunii noastre prin moartea distinsului și prea zelosului nostru arhipăstor Ioan Meșianu. Reuniunea femeilor române pentru înfrumșetarea bisericii gr.-or. din Brașovul vechiu.

Sebeșul-săsesc. — În fața grelei lovituri și a ireparabilei pierderi, cauzată prin încetarea din viață a marelui nostru Arhiepiscop, vă rugăm să primiți adânc simțirile noastre condoleanțe și rugăm pe Dumnezeu să ocrotească biserica noastră și neamul nostru mult încercat. *Protopresbiterul Sebeșului*.

Mercurea. — Deplângem trecerea din viața aceasta a marelui arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu, adevăratul nostru părinte. Ocrotească bunul Dumnezeu biserica sa sfântă și neamul nostru atât de crud cercat. În numele clerului și poporului din tractul Mercurei. *Protopopul Păcurariu*.

Lăpușul-unguresc. — Biserica și neamul întreg deplânge pierderea marelui arhipăstor Ioan. *Ludu* protopop.

Beiuș. — Reuniunea învățătorilor ortodoxi bihoreni deplânge cu multă durere pierderea în aceste timpuri grele a înțeleptului arhiepiscop și metropolit Dumnezeu să ia în paza sa destinele bisericii noastre văduvite. *Ioan Rogiu*, președinte.

Consistorul săsesc a adresat următoarea frumoasă scrisoare:

P. Ven. Consistor al arhidiecezei rom. gr.-or. — Loco.

Numărul 423 din 1916. Veneratului Consistor al arhidiecezei greco-orientale române. În loc. Adânc devotatul consistor regnicolar subscris vă roagă să primiți expresia sincerei participări la moartea Excelenței Sale, domnul arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu, și la pierderea pe care a îndurat-o prin aceasta biserica sa. Cu toate că Dumnezeu a dat fericitului în Domnul o etate, care trece cu mult peste anii pe cari i-a stabilit psalmistul ca margine a vieții, din grația dumnezeiască a fost până în săptămânile din urmă deplin conservat fizicește și intelectualicește, totuși trebuie să jelim despărțirea de un astfel de moșneag, cu atât mai mult, cu cât el, pe cărările vieții sale, a semănat și a secerat fructe, de cari se vor bucura generații întregi. Rămână-i memoria binecuvântată, iar

Dumnezeul, care l-a ocrotit atât de lungă vreme, împărtașească de milă bogată biserica sa. Sibiu, 4 Februarie 1916. Consistorul regnicolar al bisericii evanghelice din părțile ardelenale ale Ungariei: *Dr. Fr. Teutsch* m. p., episcop. *Carol Fritsch* m. p. secreteer.

Sibiu. — Alteța Sa, principele *Hohenlohe*, prepositul paroh al bisericii romano-catolice din Sibiu scrie:

„Preaveneratului domn vicar arhiepiscopesc, Sibiu. Pentru binevoitoarea încunostințare, trimisă în numele consistorului arhidiecezan, primiți mulțumita mea profundă. Totodată binevoiți a lua la cunoștință, că în fruntea deputațiunilor preoțimeii și parohiei mele, voi lua parte la înmormântare. Nu pot trece cu vederea ocaziunea aceasta și a nu-mi exprima și în scris condoleanțele față de preaveneratul consistor, din prilejul acestei pierderi dureroase, într-un adevăr de mare gravitate și cu sinceră compătimire simțită de noi toți. Primiți expresiunea sincerei mele stime. Sibiu la 5 Februarie 1916. — Principele *Hohenlohe* preposit-pleban.

București. — Plâng împreună cu voi moartea ilustrului Mitropolit Ioan Meșianu, care a fost un mare ierarh al bisericii lui Christos și un bun părinte al poporului român. *Pimen*, Mitropolitul Moldovei.

Tâtrafűred. — Din prilejul pierderii mari ce a atins arhidieceza, vă exprimăm sincerei sale condoleanțe, contele *Klebersberg*, secretar de stat.

Viena. — Adânc șgduit de știrea despre moartea marelui Arhipăstor trimite societatea jubilară română pentru zidirea de biserică sincere condoleanțe. S'a stins spre ireparabilă pierdere a bisericii și a națiunii! Fie, ca marea operă începută să fie încoronată de succesul dorit. *Generalul Lupu*.

Călimănești. — Pog primiți expresiunea profunde mele dureri cauzate de răposarea preavrednicului arhiepiscop Ioan Meșianu. Dumnezeu să ajute a găsi bărbatul cel mai chemat la conducerea bisericii în aceste timpuri extrem de grele. *Parteniu Cosma*.

Chișineu — Deplâng moartea marelui nostru mitropolit Ioan Meșianu. Exprim profunde condoleanțe. *Dr. Dimitrie Barbu*, protopopul Chișineului.

Beiuș. — Deplângem și jelim cu adâncă venerațiune și pietate moartea înaltului prelat, initiatorul și întemeietorul iustitului nostru. *Internatul diecezan ortodox din Beiuș*.

Beiuș. — Adânc intristați ne asociem jalei și durerii ce a atins neamul și biserica noastră în urma pierderii celui mai înalt dignitar al ei. — *Credincioșii bisericii ortodoxe române din Beiuș*.

Arad. — Adânc mișcați de marea pierdere ce a îndurat neamul și biserica noastră în aceste zile grele prin moartea preavrednicului arhipăstor al bisericii noastre dreptmăritoare, trimitem sincere condoleanțe preaveneratului consistor. — *Vasile Papp, Iuliu Herbay, Dr. Ioan Nemet, Dr. Teodor Botiș, Dr. Cornel Iancu, Ioan Moldovan, Nicolae Mihulin, Ludovic Fazecaș, Dr. Romul Veliciu, Dr. Alexandru Morar, Gh. Popoviciu, Ilie Pap, Virgil Antonescu, Silviu Beșan, Dr. Alexandru Stoenuș, Dr. George Crișan, Teodor Guiu, Constantin Savu, Ioan Clopșel, Laurențiu Luca, Dr. Sever Ispravnice, Dr. Sever Miclea*.

Oradea mare. — Cu profunde regrete ne asociem la doliul bisericii și al neamului românesc. — *Orădanii: Dr. Demetriu Kiss, Dr. Coriolan Papp, Andreiu Horvath, Petru Pantya, Gheorghe Tulbure, Dimitrie Balog, Dr.*

Savu Morta, Dr. Aurel Lazar, Dr. Nicolau Popoviciu, Iosif Diamandi, Dr. Ioan Boroș, Dr. Nicolau Zigre, Vasiliu Popoviciu, Dr. George Roxin, George Pap, Dr. Ioan Buna, Dr. Nicolau Regman.

Lugoj. — Adânc întristați de pierderea mare ce a îndurat biserica și națiunea noastră prin moartea preavrednicului mitropolit Ioan, rugăm-ja primii profunda noastră condoleanță. Pentru comitetul parohial din Lugoj. — *Dr. Nicolae Ioanovici*, prezident.

Cojocna. — Plângem că în aceste zile grele ne-a părăsit bunul păstor. — *Parohul George*.

Budapesta. — Deplângem moartea marelui urmaș al lui Șa una. Biserica românească a rămas orfană de cel mai vrednic păstor al ei. — Redacția „Foaii Poporului Român“.

Câmpeni. — Protopresbiteratul Câmpenilor deplăge cu amar pierderea vrednicului păstor sufletesc, arhiepiscopul Ioan. Roagă fierbite pe Dumnezeu a-l primi în împărăția sa. *Furdulu*, protopop.

Bistrița. — Adânc întristați de moartea neașteptată a marelui arhieru și cap al bisericii noastre, a Ex. Sale, domnului mitropolit, trimit preaveneratului consistor sincerile mele condoleanțe. *Dr. Puhone*, deputat congresual.

Ofenbaia. — Din prilejul dureros al răposării preavrednicului și bunului arhipăstor Ioan Mețianu, primiți condoleanța omagială a clerului, poporului din tractul Lupșa. Dumnezeu să ocrotească biserica sa în zilele acesta grele. *Vasile Gan*, protopop.

Abrud. — Cu evlavie ne închinăm în fața sicriului descis să primească trupul neînsuflit al marelui arhieru Ioan și rugăm pe bunul Dumnezeu să trimită mângâiere cerească bisericii noastre atât de greu cercate. În numele preoțimei din tractul Abrud, protopopul *Petru Popoviciu*.

Mediaș. — În numele preoțimei tractuale exprim profunda durere pentru marea pierderea a fericitului adormit în Domnul, arhiepiscopul și mitropolitul nostru Ioan *Mircea*, protopop.

Beiuș. — Preoțimea română de legea răsăriteană din protopresbiteratul Beiuș deplănge moartea activului și mult iubitului ei mitropolit. *Moise Popoviciu*, adiu. protopopesc.

Deva. — Prin pierderea marelui arhieru și adevărat părinte al națiunii noastre mult cercate, deplângem cu toți Românii pe binevoitorul nostru. Familia *Dr. Alexandru Hossu*.

Lăpușul-unguresc. — Condolez pierderea mitropolitului nostru. *Dr. Buzura*.

Reghinul săsesc. — Din prilejul morții Ex. Sale, arhiepiscopului și mitropolitului Mețianu primiți cele mai sincere și adânci condoleanțe. Pierderea înaltului și înțeleptului arhipăstor nu e numai a bisericii sale, ci a Ardealului întreg și a tuturor, e o pierdere ireparabilă. Cu stimă adevărată *Reicher Aladár*, primpretor al cercului superior din Reghinul-săsesc.

Severin. — Deplângem moartea marelui nostru mitropolit, împreună cu toți Românii de aici. Dumnezeu să ne aibă în paza sa. *Protopop Morariu*.

Viena. — Adânc consternat de știrea despre moartea marelui nostru arhieru, mitropolitului Ioan clubul român din Viena trimite adânci condoleanțe. Președintele *Radu*.

Oradea-mare. — Deplângem pierderea iubitului nostru mitropolit în aceste vremuri grele. În numele soldaților: *Dimitrie Fulea*, preot militar.

Borgoprund. — Impreună cu întreagă poporul credincios din valea Bărgăului deplângem moartea preabunului și înțeleptului nostru arhiepiscop și mitropolit. (Urmează numele mai multor preoți, nedescifrabile).

București. — Regret adânc trecerea din viață a a bunului nostru arhipăstor, Dumnezeu ocrotească biserica noastră. *Ioan Căndea*.

Brașov. — Deplângem moartea marelui arhieru Mețianu, cărmaciul înțelept, probat și neadormit al destinelor mult încercatului nostru neam ortodox. Înghitim și acest păhar în vremuri atât de nesigure și furtunoase, cu nădejdea tare în prevedința care încearcă numai pe aleșii ei. — *Corpul profesoral al școlii comerciale*.

Săcele. — Corpul didactic dela școala noastră se roagă se fie alăturate și lacrimile și durerea sa la doliul general pentru pierderea marelui mitropolit Ioan. — *Vasilie Ivan*.

Hidalmás. — Vestea despre moartea înaltpreasfințitului arhiepiscop și mitropolit Ioan Mețianu ne-a sguduit, căci biserica noastră ortodoxă și-a pierdut pe vrednicul ei părinte. Fie-i memoria binecuvântată. — *Pavel Roșca*, protopresbiter.

Bistrița. — Cu mitropolitul Mețianu pierdem un mare stâlp. Dumnezeu să ne mângâie. Familia *Dr. Tripou*.

Făgăraș. — Adânci regrete la moartea marelui mitropolit Ioan. Direcțiunea băncii „*Furnica*“.

Făgăraș. — Reuniunea femeilor române ortodoxe din Făgăraș se alătură la doliul mare ce îndură biserica noastră în aceste timpuri de restriște prin moartea înaltului prelat Ioan Mețianu. *Maria Dr. Șerban*, prezidentă.

Dela reședință la catedrală.

Drumul pe care l'a făcut marele nostru defunct, arhiepiscopul și mitropolitul Ioan Mețianu, în fiecare Duminecă și sărbătoare, dela reședință până la catedrală, l'a făcut acum mai pe urmă Luni, la orele 4 d. a. dar de astădată nu mai mult pe picioare, ci dormindu-și somnul de veci în sicriul deschis, purtat pe umeri de opt protopresbiteri din arhidieceza transilvăneană.

Serviciul divin s'a început la reședință, conform programului, la orele 4 precis, în prezența tuturor membrilor familiei și a unui public ales. L'au oficiat Preasfințiiile Lor, episcopii Ioan I. Papp al Aradului și Dr. E. Miron Cristea al Caransebeșului, asistați de înalții dignitari ai bisericii noastre, Precuvioșiile Lor arhimandriții Filaret Musta, Dr. Eusebiu R. Roșca și protosincelii Dr. Iosif Traian Badescu și Roman R. Ciorogariu, cum și protopresbiterii Vasile Dămian, Gregoriu Pletosu, Vasile Domșa, Dr. Ioan Stroia, Nicolae Borzia, Ioan Teculescu, Traian Oprea, Jovian Mureșianu, Dr. Cornel Popescu, Procopiu Giulescu, de preotul Traian Vațian și de diaconii Dr. Lazar Iacob, Ioan Ciocara, Dr. Octavian Costea și Dr. Gheorghe Comșa.

Răspunsurile înduioșătoare le dă corul studenților seminariali, condus de d. profesor Timoteiu Popoviciu.

Terminându-se serviciul divin cu jalnicul *În veci pomenirea lui*, se pune convoiul în mișcare, pentru a fi transportat sicriul în catedrală, în frunte un diacon

duce pe o periniță neagră de catifea decorațiunile marelui defunct, apoi urmează ceilalți diaconi, membrii clerului slujitor demnitarii bisericești și în urmă Preasfinții Lor, episcopii Ioan și Miron. Opt protopresbiteri dintre cei slujitori iau sicriul pe umeri și-l duc în catedrală. În urma sicriului vin membrii familiei, membrii consistorului arhidiecezan, în frunte cu Ilustritatea Sa arhimandritul Dr. Harion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, și celalt public. Strada e plină de lume. Studenții sem. formează spalir dela reședință până la catedrală. Sicriul e deschis. Pe drum cântă corul studenților seminariali, iar din turnurile catedralei sună jalnic clopotele toate. Poarta catedralei e încadrată în negru. Scaunul arhieresc din catedrală e îmbrăcat în negru. În catedrală ard toate luminările. Sicriul a așezat în catedrală pe un nou catafalc frumos, baldachin, ridicat deasupra amvonului. În jurul catafalcului se așează numeroasele cununi, una mai frumoasă decât cealaltă.

Se continuă acum și aci serviciul divin, după a cărui terminare Preasfinții episcopi sunt conduși cu lithia la reședința metropolitană și publicul numărös din catedrală se respiră mereu, pentru a face loc altui public, ce vine să vadă și în catedrală pe patriarhul cu față de sfânt din sicriu...

La orele 6 și jum. seara s'a oficiat apoi un nou serviciu divin în catedrală, la picioarele marelui defunct, prin d. profesor seminarial Dr. A. Crăciunescu, asistat de diaconul Dr. Oct. Costea, secretar consistorial. Au fost de față membrii familiei, un public numărös și ales, și mulți soldați, — toți cei de legea gr. ort. română din garnizoana Sibiului. După terminarea serviciului și intonarea din partea corului elevilor seminariali a mult spunătorului *Cu adevărat deșertăciune sunt toate*. Preasfinția Sa, episcopul Dr. E. Miron Cristea al Caransebeșului, a rostit cuvântarea (o vom publica-o și noi. — N. R.) care a fost adresată în prima linie soldaților. După aceasta frumoasă vorbire, corul seminarial a intonat: *adusumi-am aminte*, și cu aceasta serviciul divin a fost terminat.

Membri din cler au cetit apoi părți din sfânta evanghelie, și clericii psalmi, noaptea întregă până în dimineața zilei de azi, când s'a făcut înmormântarea.

Actul înmormântării.

Lume multă a sosit la Sibiu pentru a participa la înmormântarea binemeritatului nostru arhiepiscop și mitropolit Ioan Mețianu. De mult, dela sfîntirea catedralei: opera cea mai frumoasă și mai măreață a marelui nostru dispărut, nu s'au văzut pe strădele Sibiului atâția preoți și atâția Români, atât din clasa intelectualilor, cât și din clasele mai de jos, ca și cu acest prilej. Cine numai a putut, a căutat să fie de față la așezarea în pământ a rămășițelor pământești ale arhiepiscopului trecut la nemurire prin momentele pe cari sigur și le-a ridicat în viață și săi dea ultimul onor, petrecându-l până la mormânt. A și fost o înmormântare impunătoare, cum rar s'a mai văzut.

Serviciul divin s'a început în catedrală Marți dimineața la orele 9, cu oficierea sfîntei liturgii. A fost celebrată de Preasfinția Sa, episcopul Dr. E. Miron Cristea al Caransebeșului, asistat de Precuvioșii Lor arhimandriții Filaret Musta, protosincelul Roman R. Giorogariu, de protopresbiterii Dr. Ioan Stroia, Mateiu Voileanu, asesor consistorial, Andreiu Ghidiu, Nicolaie Rocsin Ioan Teculescu, Traian Oprea și Procopiu Giuvulescu și de protodiaconul Dr. Cornel Cornean cu diaconul Dr. Lazar Iacob.

Răspunsurile le-a dat corul mixt condus de d. Tim. Popoviciu.

Catedrala are un aspect sărbătoreesc. În jurul catafalcului ocupă loc membrii familiei, iar catedrala e plină de public ales. Doamnele s'au prezentat toate în haine negre. În catedrală sunt așezați, ca decorație arbori cu frunze verzi și plante exotice. Afară la poartă, și la încrucișările de strade, poliția susține ordinea, pentru că e o imbulzeală mare de lume. Deputațiuni diferite aduc mereu coroane, pentru a le depune pe sicriul marelui defunct. În scaunul arhieresc e așezată cărja decedatului mitropolit, îmbrăcată în negru.

La orele 10 fără un sfert își face apariția în catedrală P. S. Sa episcopul Ioan I. Papp și intră de-adreptul în altar. La orele 10 încep să sosesc reprezentanții autorităților publice, ai oficiilor, corporațiunilor reuniuniuni.

Armata o reprezintă prin o deputațiune foarte numărösă, condusă de Exceleța Sa, generalul de divizie Nyegovan.

Biserica soră gr. catolică română prin o deputațiune mai numărösă, condusă de d. canonic Dr. Vsile Suci.

Înaltul guvern și peste tot administrația e reprezentată prin d. comite suprem Walbaum, care s'a prezentat în fruntea unei numeroase deputațiuni a comitatului.

Delegația bisericii romano-catolice e condusă de Alteța Sa principele Egon Hohenlohe, a bisericii evanghelice de Ilustritatea Sa episcopul Dr. Teutsch, a bisericii reformate de decanul Nagy Lajos, a orașului Sibiu de primarul Dörr, a tribunalului de presidentul Dr. Kemeny, a direcției de finanțe de directorul Walther, a gimnasiului de stat de directorul Szentimrei, etc. Au fost de față apoi nenumărate delegațiuni din afară, a căror înșirare ne este imposibilă. Remarcăm însă prezența mai multor delegațiuni de ale reuniunilor de femei.

În catedrală sunt foarte mulți fruntași mirei de ai vieții noastre publice, apoi mulți protopresbiteri și preoți.

Prohodul.

La orele 10 și jumătate e terminată sfânta liturgie și se începe imediat prohodul. E îmbrăcat acum în ornate arhieresti și Preasfinția Sa episcopul Ioan I. Papp al Aradului, apoi Precuvioșii Lor Dr. Eusebiu R. Roșca, arhtmandrit, și Dr. Iosif Traian Badescu, Protosincel, cum și protopresbiterii Păcurariu (Mercurea), Vasile Domșa, Dr. Dobre, Dr. Popescu, Jovan Mureșanu, Giorgia, administratorul protopresbiteral Oprea, preoții Albu și Bueșca, și apoi diaconii Dr. Oct. Costea, Dr. Gh. Comșa, Dem. Câmpianu și Ioan Gioara.

Răspunsurile la prohod le dă corul elevilor seminariali. În catedrală e miros de flori, de tămâie, e evlavie adâncă, durere și suspinare. Tot locuri pe cari sfântul din sicriu nu le mai simte, pentru că e trecut în altă lume, unde nu este durere, nici suspinare, ci viață până în sfârșit.

În această atmosferă rostește Preasfinția Sa, episcopul Ioan al Aradului panegiric, în care scoate frumos la iveală meritele cele mari pe cari și le-a câștigat în lumea aceasta marele defunct.

Se termină și prohodul. Diaconii Dr. Costea și Cem Câmpianu iau acum de pe capul marelui defunct mitra arhierescă și li pune pe cap camilafca, corul intonează „adusumi am aminte”, coroanele se scot din catedrală și se așează pe carul din stradă, sicriul

se închide și e scos din catedrală, pentru a fi așezat pe carul funebru de gală, tras de patru cai negri. Când e coborît pe treptele catedralei, niște fulgi mărunți de zădădă flutură prin aer. E participarea ceriului la jalea generală. În curând însă ceriul se luminează. Clopotele sună jalnic la catedrală și la toate bisericile din Sibiu, și convoiul se pune încet în mișcare.

El deschid elevii dela școalele din loc, conduși de catihetul Jantea, apoi vin elevii seminarului „Andreian“, cu profesorii lor și cu steag negru, delegațiile țărănești și mulțimea de preoți, câte patru în rând, urmează apoi un elev, îmbrăcat în stihario, cu crucea marelui defunct, apoi corul, care a cântat neîntrerupt pe drum, până la groapă. Vine acum clerul slujitor, în frunte cu diaconii Dr. Comșa și Ciocara, dintre cari primul duce decorațiile, cellalt mitra decedatului mitropolit, pe când diaconul Dr. Costea îi duce cărja.

În urma arhierilor, cari încheie șirul slujitorilor, și poartă în mâni și ei cărjile îndoliate, — e purtată de doi preoți coroana mare a familiei, deșusă pe sicriul marelui defunct, apoi vine carul cu coroanele cealalte, și în urmă carul mortuar, sicriul osemintelor marelui mitropolit Ioan. În urma carului funebru vine familia, apoi membrii consistorului arhiepiscopar, în frunte cu Ilustritatea Sa, arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, numeroși deputați sinodali și imensul public, care formează un șir nesfârșit.

Pe unde trece convoiul, strădele sunt îndesate de lume. La toate ferestrele public privitor. Lamele electrice ard, și sunt îndoite. Prăvăliile sunt toate închise. Convoiul trece prin strada Măcelarilor prin piața Mare, strada Cisnădiei, strada Sevis. Circulația tramvaiului e întreruptă. La ora 1 fără un sfert convoiul ajunge la biserica din suburbiul Iosefin. Preoții slujitori intră în curtea bisericii, unde e pregătită cripta, sicriul încă e adus aci și e așezat pe scânduri. Se oficiază și aici ultimele părți ale serviciului divin prescriis pentru înmormântarea marelui defunct, corul întonează „În veci pomenirea lui“, iar sicriul slobozit încet la vale, până ajunge la fund. Încă un hohot de plâns, și e terminată frumoasa înmormântare a marelui defunct, care a fost: arhiepiscopul și mitropolitul Ioan Mețianu.

Odihnească în pace!

Concurse.

În temeiul ord. Ven. Consistor din Oradea-mare Nr. 3106 B. 1915, prin aceasta se publică concurs, pentru postul de capelan temporal, pe lângă veteranul paroh, Vasile Bulzan, din parohia de cl. II-a Fechetău, tractul ort. român al Peștesului, cu termen de alegere pe 28 februarie (12 martie) 1916.

Venite:

1. Jumătate din pământul parohial intravilan, constatătoare din 870 stângeni pătrați.
2. Jumătate din birul preoțesc, constatător din câte-o măsură cucuruz sfârmat, dela fiecare număr de casă, (280), sau prețul curent al aceleia.
3. Jumătate din toate competențele stolare, după uzul din trecut.
4. Intregirea dotațiunei dela stat, din cvota pentru capelani.
5. De locuință se va îngriji alesul capelan, care va fi îndatorat să provadă și catehizarea la școalele elementare din comună.

Doritorii de a se alege, să-și înainteze documentele, originale sau în copii legalizate, adresate comi-

tetului parohial din Fechetău, Prea On. Oficiu ppeșc ort. român din M. Telegd, având dânsii a se prezenta cu stricta observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, în sfânta biserică din Fechetău, pentru a-și dovedi aptitudinea în cântare, tipic și oratorie.

Fechetău, 18/31 oct. 1915.

Vasile Bulzan
preot, președinte.

Aron Bulzan
inv. not. com par

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu* protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului de paroh din vacanta parohie de cl. II-a Bălaia, protopresbiteratul Peștesului, conform ord. V. Consistor Nr. 2254 B 1915, se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele:

1. Casă parohială cu supraedificate și intravilan de un jugher catastral.
2. Pământ parohial de 8 jughere, arător și fânaț.
3. Birul preoțesc și stolele îndatinate.
4. Intregirea dotațiunei dela stat, cu drept câștigat la suma maximală.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie să-și adjusteze cererile de concurs regulamentar, să le înainteze Prea On. Oficiu protopresbiteral ort. român în M. Telegd, în termenul concursual și să se prezenteze în sfânta biserică din Bălaia, observând strict dispozițiile §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și dovedi aptitudinile în cântare, tipic și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu* protopresbiter.

—□—

1—3

Librăria diecezană din Arad are depozit bogat în cărți și revizite bisericesti (potire, disc, ste-luță, candelă, cruci, ripizi, cădelnițe, prăznicare) prapori și ornate. Execută și reperaturi. Cereți catalog.

A apărut

CALENDARUL DIECEZAN

pe anul 1916 ediția II.

— Cu numeroase ilustrațiuni. —

Prețul per exemplar 50 fileri. — Se poate comanda dela

Librăria Diecezană Arad

Strada Deák Ferenc Nr. 35.

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák Ferencz N-rul 35

Mare depozit în ornate recvizite bisericesti și anume:

Ornate (odăjdii) în cele mai variate execuțiuni după ritul bisericii ort. române dela . . .	50—1000 cor.
Potire de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela	36— 200 cor.
Potire de sticlă	
Cruci pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela	4— 100 cor.
Cădelnițe de bronz și argint dela	20— 100 cor.
Candele de argint dela	— 100 cor.
Disc cu stea de bronz și aur, dela	— 50 cor.
Litier argint chișă	130 cor.
Cutie pentru mir și pentru cuminecătura celor bolnavi, din argint, cu prețul de	34 cor.
Icoane pictate pe pânză în diferite colori și mărimi, dela	8— 100 cor.
Prăznicare pe lemn ori tinichea	
Evanghelie cu litere latine și cirile legată mai simplu dela 24—40 cor., în legătură catifea 100— 130 cor.	
Apostol, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazania, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre.	

◆ la dorință servim la moment cu informațiuni și neslușiri mai detaliate. ◆

Serviciu prompt. ≡ Prețuri moderate. ≡ Nr. telefonului 266.